

Den røde linja skjærer seg gjennom landskapet som et varsku.

EIVIND EGELAND / HÅ GAMLE PRESTEGÅRD

Kan forskning på urfolk og klimaendringer bli noe vakkert?

UTSTILLING: Ei kvinne sitter på knærne i snøføyka i et vilt, arktisk landskap og broderer. Det åpner for et overraskende sterkt bilde på urfolks erfaringer med klimakrisen.

Anne Therese Tveita

Beili Liu

Dreams of the high North / Draumar om det høge nord. Hå gamle prestegård. Installasjon, videoinstallasjon, performanceinstallasjon. til 03.09.

I korte trekk kan Beili Lius verk beskrives som stedsresponsive installasjoner hvor tematikken kretser om migrasjon, kulturell hukommelse og globale, sosiale og miljømessige utfordringer. Ikke la den tørre beskrivelsen skremme deg, for denne underfundige og vakre utstillingen rommer også mye mer.

Kunstnerens forskningsarbeide i arktiske områder har ført til en performance- og skulpturell installasjon som nettopp utforsker miljø- og geopolitiske endringer i arktiske områder. Og dette gjennom urfolks håndverk og erfaringer.

I de nordligste delene av de skandinaviske landene er det reindriftssamene som kanskje sterkest opplever de psykiske, fysiske og økonomiske utfordringene som følger med klimaendringene. Som når mildvær og regn med påfølgende frost stadig gjør at reinsdyra ikke makter å grave seg ned til maten under snøen, og man blir tvunget til å supplere med kostbart kraftfor. Men også i et globalt perspektiv er det oftest urfolk som i større grad må forholde seg til påkjenningene ved de stadig økende miljømessige utfordringene.

Det første som møter en i det en stiger opp trappa til loftet på den gamle låven er en vakker, stor, brodert mandala. Verket er brodert med blodrød bomullstråd på et stykke hvitt, håndlaget morbærpapir. Det ligger flatt på en svevende hylle og kanskje kan det minne om et buktende, snøkledd landskap.

Litt fakta; En mandala er en sirkulær eller geometrisk sammensetning av ulike symboler og kan benyttes som verktøy for

meditasjon eller åndelig praksis. Av urfolk og i ulike kulturer kan den representere universet, livssyklusen eller andre symbolske ideer som etablerer et hellig sted. Og når jeg først er i gang, her er enda en faktabit; Produksjonen av papir laget av morbærtrebark er et håndverk med over 1300 års historie i Kina. Der er den nå registrert som nasjonal immateriell kulturarv. Ta gjerne disse faktaene med når du setter deg ned foran de to store skjermene som utgjør videoverket «Arctic Mending / Snow Mandala». Og kanskje vil enda flere lag åpne seg i det du ser Kinesisk-amerikanske Beili Liu sittende i snøen i ulike øde landskap, fra Tromsdalen via Kautokeino og til Longyearbyen.

Med det store stykket morbærpapir i fanget og nålen med den røde bomullstråden i hånden trekker hun tråden sakte opp og ned gjennom det skjøre papiret. Tidvis ser vi henne sitte i oppholdsvær og lav vårsol, og tidvis nærmest forsvinner hun i tette drev av harde snøfugg piskende i vinden. Med iskalde, nakne fingre jobber hun seg ufortrødent gjennom arbeidet. Mellom øktene tar hun små pauser hvor hun legger arbeidet fra seg og går et øyeblikk ut av kameraets dek-

ning. I mellomtiden legger snøen seg på tråden. Etter kort tid kommer hun tilbake, tar arbeidet i hendene igjen og fortsetter. Sakte, metodisk og møysommelig. For betrakteren oppleves seansen og de repetitive bevegelsene nærmest meditativt, men den gir oss også et gløtt inn i den kunstneriske prosessen og erfaringene underveis.

Repetisjoner er gjennomgående i alle de utstilte verkene.

I «Breathing Water» henger 1000-vis av snører med små biter av plastprodukter i alle farger og varianter knyttet tett i tett fra bjelkene under skråtaket. Bitene bærer preg av å reist langt over havet før de ble skylt i land på strender verden over. Ser man dem som flytende i vann, danner de et skremmende vakkert, men ugjenomtrengelig basseng av menneskeskapt søppel. (Like ved ligger det også en beholder hvor publikum kan legge sine egne biter med søppel funnet i strandkanten utenfor utstillingslokalet. Disse vil igjen bli til nye, tilsvarende verk). Blir det hele noe overtydelig? Jo da, kanskje, men så vil nok mange også påstå at budskapet haster og at tiden for de subtile hintene for lengst er over.

I utforming har verket slekt-

skap med flere av kunstnerens tidligere romlige installasjoner, som hennes forrige installasjon «Recall», vist på samme sted i 2011. Da utgjorde hundrevis av svakt opplyste, vertikale vokstråder omrisset av kunstnerens foreldres beskjedne hus. Dette verket gir meg riktignok ikke den samme hardtslående opplevelsen. Kanskje skyldes det en stadig tykkere hud etter stadig forsvar mot den ubehagelige erkjennelsen av menneskeskapt katastrofe, men et ubehag skapes like fullt.

Installasjonen «A line drawn in the snow» omslutter betrakteren. Fra taket og i vifteform henger store faner med bilder fra kunstnerens performance med samme tittel. I et vilt og snødekket landskap med truende, mørke skyer som bakteppe løfter hun et stort, rødt stykke silke over hodet og lar det danse i den arktiske vinden. Den tykke, røde linjen som buktet seg foran henne utgjør en umiddelbar avtegnning av den kraftige vindens bevegelser. Den oppleves som et varselsignal, men også nærmest trassig, som en rød fane som løftes og maner til kamp.